

Jedanaesta lekcija • Lesson Eleven

A1

VAŽNO, VAŽNIJE, NAJVAŽNIJE

✂ Instead of *pitanje*, *važni*, *zanimljivi*, use **a)** *haljina* - *šarena*, *elegantna*; **b)** *pantalone* - *debele*, *tople*; **c)** *kaput* - *veliki*, *lijepi*; **d)** *košulja* - *duga*, *tanka*; **e)** *šešir* - *visoki*, *dobri*.

Replacement comparative adjectives:

važniji, *zanimljiviji* > *šareniji*, *elegantniji*, *deblji*, *topliji*, *veći*, *ljepši*, *duži*, *tanji*, *viši*, *bolji*
važnije, *zanimljivije* > *šarenije*, *elegantnije*, *deblje*, *toplije*, *veće*, *ljepše*, *duže*, *tanje*, *više*, *bolje*
važnija, *zanimljivija* > *šarenija*, *elegantnija*, *deblja*, *toplija*, *veća*, *ljepša*, *duža*, *tanja*, *viša*, *bolja*

Replacement superlative* adjectives:

najvažniji, *najzanimljiviji* > *najšareniji*, *najelegantniji*, *najdeblji*, *najtopliji*, *najveći*, *najljepši*, *najduži*,
najtanji, *najviši*, *najbolji*
najvažnije, *najzanimljivije* > *najšarenije*, *najelegantnije*, *najdeblje*, *najtoplije*, *najveće*, *najljepše*, *najduže*,
najtanje, *najviše*, *najbolje*
najvažnija, *najzanimljivija* > *najšarenija*, *najelegantnija*, *najdeblja*, *najtoplija*, *najveća*, *najljepša*, *najduža*,
najtanja, *najviša*, *najbolja*

* Note that all superlative forms carry two accents, one on the syllable *naj-*, and one on the same syllable as in the comparative form to which the *naj-* is added.

☆ Examples:

1st speaker *. *Tvoja košulja je topla* ali *moja je toplija!*

2nd speaker. *Tačno*, ali je *moja košulja svakako ljepša!*

3rd speaker. *Dosta* je rečeno. *Moja košulja* je i *toplija* i *ljepša* od *vaših*, i *gotovo!*

1st speaker. [turning to fourth student] *Ti* nam pokušaj reći: ko od *nas* ima *najljepšu košulju?*

4th speaker. *Riješena* je stvar! *Rasprava* je završena! *Zaključio* sam da *svako* smatra *svoju košulju najljepšom!*

1st speaker. *Tvoj šešir* je *visok* ali *moj* je *viši!*

2nd speaker. *Tačno*, ali je *moj šešir svakako bolji!*

3rd speaker *Dosta* je rečeno. *Moja šešir* je i *viši* i *bolji* od *vaših*, i *gotovo!*

1st speaker. [turning to fourth student] *Ti* nam pokušaj reći: ko od *nas* ima *najbolji šešir?*

4th speaker. *Riješena* je stvar! *Rasprava* je završena! *Zaključio* sam da *svako* smatra *svoj šešir najboljim!*

* The word 'speaker' is included here to draw your attention to the fact that there are four different speakers in this exercise, and not just the usual two.

A2

DVA RESTORANA

✂ Replace *ovaj* and *onaj restoran* with **a)** *ovo* and *ono* predavanje; **b)** *ova* and *ona* škola.

c) bosanski and francuski jezik; d) život na selu and život u gradu, and draw your own comparison between the two, using this exchange as a model.

✎ For those working on their own: listen to the exercise with the recording until you know it by heart.

☆ Example:

1. Hajde da usporedimo ove dvije škole. Jesu li jedna drugoj slične ili različite?
2. Dobro. Za početak reci mi: koja ti se više sviđa, a koja ti se manje sviđa?
3. Po mom mišljenju nisu uopšte slične jedna drugoj. Ova škola mi se manje sviđa.
4. Zašto? U ovoj su bolji profesori nego u onoj.
5. Slažem se. Ali se ovdje uči više. U ovoj školi je teže dobiti mjesto nego u onoj. Tamo se osjećam bolje.
6. Ona škola jeste veća od ove.
7. Gdje je udobnija atmosfera?
8. Atmosfera je manje udobna u onoj.
9. Dogovoreno: ova škola ima bolje profesore. Doduše, uči se više, i teže je dobiti mjesto, i manja je, ali ima udobniju atmosferu. Ona škola ima gore profesore, uči se manje, lakše je dobiti mjesto i veća je.
10. Dakle, na kraju, ovoj školi trebaju veći prostor i više mjesta, a onoj školi trebaju bolji profesori i prijatnija atmosfera! Moram zaključiti da su ove dvije škole sasvim različite.

✎ A3

STRUKA I POSAO

✎ Write your own conversation between two people discussing employment. You may use in your conversation some of the vocations italicized in 11A3 or on page 165. Also refer to the list of disciplines in 12B2. Be sure to include in your conversation the question: Čime se baviš?

✎ For those working on their own, if possible: find someone who knows the language to go over it with you.

✎ A4

TREBA MI POSAO!

✎ For those working on their own: listen to the exercise with the recording until you know it by heart. Note the use of *treba* and *valja*, the imperatives, the comparatives, the phrases: *nego šta* and *ne pada mi na pamet*, and the use of *smetati*.

✎ VJEŽBE

B1

✎ Replace *sretni* with: *dobri*, *duhoviti*, *glupi*, *lijepi*, *loši*, *pametni*, *slatki*, *strašni*, *visoki*.

Replacement comparatives:

sretni > *bolji*, *duhovitiji*, *gluplji*, *ljepši*, *gori*, *pametniji*, *sladji*, *strašniji*, *viši*

sretna > *bolja*, *duhovitija*, *gluplja*, *ljepša*, *gora*, *pametnija*, *sladja*, *strašnija*, *viša*

☆ **Example:**

1. Kàko si?
2. *Glup** sam.
3. Eh, svakàko sam ja *gluplja* òd tebe.
4. Ne ne, ja sam *glupji* a ti si manje *glupa*!

*The word 'glup' is missing from the glossary. It means "stupid".

Redo this exercise in the past tense.

1. Kàko si b \grave{u} la?
2. B \grave{u} la sam *sretna*.
3. Eh, svakàko sam ja bio *sretniji* òd tebe.
4. Ne ne, ja sam b \grave{u} la *sretnija* a ti si bio manje *sretan*!

Make a future-tense version.

1. Kàko ćeš biti?
2. B \grave{u} t ću *sretna*.
3. Eh, svakàko ću ja biti *sretniji* òd tebe.
4. Ne ne, ja ću b \grave{u} ti *sretnija* a ti ćeš biti manje *sretan*!

B2

✎ **Replace *doktor*, *kònobar*, *tàksista* with other vocations from the list on p. 165; replace a) *slikar* with kompozitor and *slike* with muzika; or b) with arhitekt, and zgrada; or c) with pisac or spisateljica and roman; or d) with pjesnik and pòezija.**

☆ **Example:**

1. Č \acute{u} me ćeš se baviti kad završ \acute{u} š fakultet?
2. Ž \acute{e} l \acute{u} m da budem *veterinar*. A ti?
3. Ja ž \acute{e} l \acute{u} m da budem *pjesnik*.
4. Od *poezije* se ne ž \acute{u} vi!
5. Eh, možda ću zarađ \acute{u} vati kao *brijač* ili *vozač*.

B3

Replace the italicized words that refer to *sreća* with: jesen, ljeto, ljubav, pòezija, proljeće, put, sreća, z \acute{u} ma **or other words and phrases. Replace *neizvjesnost* with:** dosadna predàvanja, loš pòsao, neozbiljne kolège or other words and phrases.

☆ **Example:**

1. Šta ti treb \acute{a} za sreću?
2. Nè treb \acute{a} mi mnogo.
3. Kao šta, na primjer?
4. Na primjer, trebaju mi *kòmad hljeba i čaša vòde*.
5. Meni trebaju *v \acute{u} no i gitare**, a ponajviš \acute{e} mi treb \acute{a} *nòvac*!
6. Meni *nòvac* nije v \acute{a} žan. Samo mi stvar \acute{a} problem \acute{e} !
7. A č \acute{e} ga te je strah?
8. Strah me je *budućnosti*!

* gitara: "guitar"

B5

✎ Replace *znānje* and *učenje* with a) doručak and novine; b) dobro društvo and dobro jelo; c) odgovor and pitanje.

☆ Example:

1. Nema doručka bez novina.
2. Nije nikada ranije bilo doručka bez novina.
3. A neće ni biti doručka bez novina ubuduće.

B6

✎ Replace *sjesti* and *sjediti* with leći and ležati, stati and stajati. Replace *Pročitaj ovo pismo* with another command.

☆ Example:

1. Stani tu!
2. Hoću!
3. I dok stojiš, počeslaj se!
4. Zašto?
5. Važno je!

B7

Answers to the questions:

1. Najviše mi smeta gramatika bosanskog jezika jer je vrlo teška.
2. Najviše mi odgovara da dobro govorim bosanski jer želim ići u Sarajevo.
3. Ne sjećam se nijednog prijatelja iz škole.
4. Najbolja je struka profesor jezika zbog veselog rada sa studentima. Svaka je struka dobra, nema najgoru struke.
5. Ne osjećam se ni veselim ni tužnim, već umornim dok učim gramatiku.
6. Najviše me je strah da neću stići napisati svoj domaći zadatak.

✎ DOMAĆI ZADATAK

C1

Rewrite the *Pas i mačka* story 5A1 by recasting it in the past tense.

Kratka priča:

1. Pet velikih mačaka i pet debelih pasa išlo* je u grad.
2. – Gdje ste išle, mačke - pitali su psi.
3. – Išle smo od jedne kuće do druge – rekle su mačke.
4. - Koliko ste imale kuća? - pitali su psi.
5. - Imale smo pet malih kuća za pet velikih mačaka - rekle su mačke.
6. - Zašto ste išle od kuće do kuće? - pitali su psi.
7. - Da jedemo kruške. Bile smo gladne – odgovorile su mačke.
8. - Malo krušaka ili puno krušaka? - pitali su psi.

9. - Svaka je uzela po dvije kruške - rekle su mačke.

* Lesson 12 provides the grammar on verbs with numbers.

Make a future-tense version of 5B7. [Important note: this instruction should be for 5B6.]

5B6

1. Āci ću do *amidže*! Neće me biti do 9 sati naveće! Āci ćemo zajedno u *grad*.
2. Ne tice me se šta ćeš raditi kod *amidže*, ali ćeš morati doći do 8:00.
3. Kako ću moći doći u 8:00 ako ćemo biti vani do 9:00?
4. Morat ćeš. Ove sedmice ćeš ići u školu *ujutro*.

C2

First go down the left hand column and mark which are nouns (N) and which are verbs (V). Then go down the right hand column and mark which are 1. adjectives (Adj), which are 2. adverbs (Adv), and which might be 3. either adjective or adverb. Then pair three verbs to adverbs and three nouns to adjectives, and enter the comparative and superlative form in the appropriate space to the right, as shown in the example. The adjectives are given here in the masculine form as they are found in the dictionary.

[the instructions above have been slightly altered]

Example:

N or V	(Adj) or (Adv)	N or V + comparative	N or V + superlative
pas (N)	zelen (Adj)	zeleniji pas	najzeleniji pas
govoriti (V)	važno (Adv)	ona govori važnije	ona govori najvažnije

Noun or Verb?

1. pitanje (N)	11. reč (N)
2. ljubav (N)	12. auto (N)
3. sveučilište (N)	13. sjediti (V)
4. rječnik (N)	14. noć (N)
5. činiti (V)	15. univerzitet (N)
6. amidža (N)	16. čekanje (N)
7. biti (V)	17. jesti (V)
8. pismo (N)	18. stvar (N)
9. osećati se (V)	19. stric (N)
10. tata (N)	20. doći (V)

Adjective or Adverb?

21. loše (adv./adj.)	31. mnogo (adv.)
22. dug (adj.)	32. velik (adj.)
23. debeo (adj.)	33. zanimljivo (adv./adj.)
24. kiseo (adj.)	34. šaren (adj.)
25. glup (adj.)	35. srećno (adv./adj.)
26. brzo (adv./adj.)	36. kratak (adj.)
27. dobro (adv./adj.)	37. težak (adj.)
28. visok (adj.)	38. tužan (adj.)
29. ružno (adv./adj.)	39. lak (adj.)
30. malo (adv./adj.)	40. sretno (adv./adj.)

činiti, mnogo
osjećati se, loše
doći, brzo

Treba činiti mnogo.
Ne osjećam se loše.
Dođi brzo!

Treba činiti više.
Ne osjećam se gore.
Dođi brže!

Treba činiti najviše.
Ne osjećam se najgore.
Dođi najbrže!

noć, dug
amidža, debeo
stric, debeo
auto, težak

duga noć
debeo amidža
debeo stric
težak auto

duža noć
deblji amidža
deblji stric
teži auto

najduža noć
najdeblji amidža
najdeblji stric
najteži auto

C3

Translate these sentences into BCS, and then make a future and a past version of each one.

1. **Student sam.**

future: **Bit ću student.**

past: **Bio sam student.** (m) / **Bila sam studentkinja.** (f)

2. **Doručkujemo.**

future: **Mi ćemo doručkovati.**

past: **Doručkovali smo.** (fem only: **Doručkovale smo.**)

3. **Piše pismo.**

future: **Pisat će pismo.**

past: **Pisao je pismo.**

4. **Slušaju profesore.**

future: **Slušat će profesore.**

past: **Slušali su profesore.** (fem only: **Slušale su profesore.**)

5. **Polaze i položiti će* ispite.**

future: **Polagat će i položiti će (na kraju) ispite.**

past: **Polagala je i na kraju položila ispite.**

*Note how aspect influences the choice of present or future forms. In the English sentence “She is taking and passing exams” both verbs are in the present. In BCS, however, the fact that a perfective verb must be used in the second instance (položiti) means also that the future tense must be used.

6. **Ljudi mogu gledati film ovdje.**

future: **Ljudi će moći gledati film ovdje.**

past: **Ljudi su mogli gledati film ovdje.**

7. **Rijeka teku kroz Beograd, Zagreb i Sarajevo.**

future: **Rijeka će teći kroz Beograd, Zagreb i Sarajevo.**

past: **Rijeka su tekle kroz Beograd, Zagreb i Sarajevo**

8. **Kako se pas zove?**

future: **Kako će se pas zvati?**

past: **Kako se zvao pas?**

9. **Spremali* smo kajganu od tri jajeta.**

future: **Spremat ćemo kajganu od tri jajeta.**

present: **Spremamo kajganu od tri jajeta.**

*Note: make a future and present tense version for this sentence.

C4

Translate into BCS:

1. Sada* razgovaram sa svojim prijateljem u gradu.

2. Ona razgovara sada* sa svojim prijateljem u gradu.

3. Ōna sada* razgòvara s njègovim prijateljem u gr̃adu.
4. Vidjet će svog prijatelja večeras* u gr̃adu.
5. Večeras* će vidjet njègovog prijatelja u gr̃adu.
6. Vidjet će večeras* svoje prijatelje u gr̃adu.
7. Njen prijatelj ju je juče* vidio.
8. Juče* ga je njen prijatelj vidio.
9. Njihovi prijatelji su ih juče* vidjeli.

* The adverbs *sada*, *večeras* and *juče* may stand in several different positions in the sentence, as demonstrated above.

C5

ODJEĆA

Connect word to image:

šešir

kaput

haljina

pantalone

cipela

košulja

C6

Translate the first sentence into English, and the next sentences into BCS, using the first as a model:

1. a. I need money immediately!
 b. Trebaju mi kola odmah! or: Trebam kola odmah!
 c. Treba joj prijatelj. or: Treba prijatelja.
2. a. There were no problems with studying the language.
 b. Neće biti problema s učenjem jezika.
 c. Nije bilo vremena za doručak.
3. a. What's up with them?
 b. Šta nam je?
 c. Šta vam je?
4. a. Sit down here with us! Thanks, I will. I have been standing a long time.
 b. Lezi! Hvala, hoću. Dugo već ležim
 c. Ustani! Hvala, hoću. Dugo već sjedim.
5. a. I don't remember him.
 b. Sjećaš li me se?
 c. Sjećali su se dobrih starih dana.
6. a. She is afraid of airplanes.
 b. Boji se zmiya.
 c. Bojimo se domaćih zadataka

7. a. In my opinion Andrić's novel *Travnička hronika* is better than the novel *Na Drini ćuprija*.
 b. Po našem mišljenju, ma^li psi su prijatⁿiji od ve^likih pa^sa.
 c. Po nj^egovom mišljenju, ve^ći gradovi su zanimljⁱviji od manjih gra^dova.
8. a. It seems to me that the lion is more frightening than Brana is.
 b. Čⁱni nam se da je Br^ana strašⁿiji nego što je lav.
 c. Ta^č ideja je lepš^a nego što je ova ideja.
9. a. You will probably be less sleepy if you have a coffee to drink.
 b. Manje sam gl^adan nego što si tⁱ.
 c. Pre smo bi^li manje sretni nego što smo sada.

C7

Fill in vocations from the STRUKA list in A3

1. Sandra učⁱ da bude **profesor**. Ako n^e može na^ći posao, ra^dit će kao **konobarica**.
2. Najbolji posao je **posao predsjednika**, ali ni **posao potpredsjednika*** ni je loše.
3. Najgore radno mjesto je **lopov**.
4. Najteže radno mjesto je **vojnⁱk**.
5. Najzanimljivije zvanje je **poljoprivrednik**.
6. Najlakše zvanje je **šef**.
7. Bolje je biti **radnik** nego **lopov**.
8. Gore je biti **hemičar** nego **biolog**.

* Potpredsjednik: "vice president" is not in the glossary.